

Aluehallitus 29.01.2024 § 14

§ 14

Vastauksen antaminen valtuutettu Ahjoniemen sekä 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteeseen Työkykytiimien perustaminen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Paananen Markus
Puurunen Veli-Pekka

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tausta

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan työkyvyn tuen tiimien mallien selvittämistä ja perustamista.

Palvelualueen kanta aloitteessa esitettyihin seikkoihin

Työkyvyn tuen palvelujen taustaa

Sote-uudistuksen tavoitteena on ollut integroida sosiaali- ja terveystyöpalvelut toimivaksi kokonaisuudeksi, jotta voidaan taata palvelujen saatavuus yhdenvertaisesti kaikkialla Suomessa ja hillitä kustannusten kasvua. Työkyvyn tuen palvelut ovat esimerkki palveluista, joita on mahdollista toteuttaa vaikuttavasti ainoastaan toimivalla ammattilaisten yhteistyöllä.

Toimivan palveluintegraation toteutuminen edellyttää palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen määrittelyä. Palvelukokonaisuudet ja -ketjut muodostavat palvelujen järjestäjälle palvelutuotannon ohjauskeinon sekä palvelujen tuottajille raamin, jonka mukaan asiakas- ja potilastyössä toimitaan. Palvelut toimivat hyvin yhteen silloin, kun asiakas saa tarvitsemansa palvelut helposti ja oikea-aikaisesti. Palveluissa on tärkeää tunnistaa monialaisesti palveluja tarvitsevat ja heidän palvelutarpeensa. Asiakkaalle tulee tarjota oikea-aikaisesti hänen tarpeitaan vastaavia palveluita ja sovittaa ne yhteen niin, että palvelut ovat mahdollisimman vaikuttavia ja kustannustehokkaita. Vaikuttavilla ennaltaehkäisevillä palveluilla voidaan ehkäistä raskaampien palvelujen tarvetta.

Sosiaali- ja terveysministeriö on lähettänyt hyvinvointialueille ohjekirjeen lakisääteisen työttömien terveystarkastusten toteuttamisesta (1). Tavoitteena on vahvistaa työttömien terveystarkastusten tarpeen tunnistamista, asiakaslähtöistä toteuttamista, laatua ja vaikuttavuutta.

Ohjeessa korostetaan työttömän terveyden ja työkykyyn liittyvien tarpeiden yksilöllisyyttä ja monialaista yhteistyötä työttömän terveyden ja työkyvyn edistämiseksi. Osana monialaista yhteistyötä myös terveystarkastuksilla on merkitystä työ- ja toimintakyvyn kartoittamisessa ja

terveyden edistämisessä. Terveystarkastusten järjestäminen on hyvinvointialueen lakisääteinen tehtävä.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö toteaa kuitenkin ohjekirjeessään, että terveystarkastus yksittäisenä ja erillisenä toimenpiteenä ei ole riittävä menetelmä työkyvyn ja kuntoutustarpeen arvioimiseksi. Tuloksellinen työ edellyttää tiivistä monialaista sosiaali- ja terveystieteiden, Kelan ja työvoimaviranomaisen välillä. Ammattilaisten yhdessä tekemä asiakkaan kokonaisvaltainen arviointi, luottamuksellisen asiakassuhteen rakentaminen sekä toimiva ammattilaisten välinen tiedonvaihto on edellytys asiakkaan tilanteen etenemiselle. Terveystarkastus toimii hyvin terveyden edistämisen välineenä ja työ- ja toimintakyvyn heikkenemisen ennaltaehkäisyssä. Lisäksi se on tärkeä osa monialaista työkyvyn arvioinnin ja tuen palveluketjua.

Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä sekä työllisyysneuvonnan vastuun siirtyminen valtiolta kunnille 1.1.2025 muuttavat osaltaan työllisyyteen liittyvien palvelujen kenttää ja edellyttävät aiempaa tiiviimpää monialaista yhteistyötä. Länsi-Uudenmaan alueelle valmistellaan neljää työllisyysaluetta, joiden kanssa yhteistyötä on jo käynnistetty.

Palvelujen nykytila hyvinvointialueella

Työllistymistä edistävät palvelut on keskitetty aikuisten sosiaalipalvelujen palvelulinjalle. Rakenne mahdollistaa vaikuttavan palvelukokonaisuuden kehittämisen yhteistyössä työvoimaviranomaisten, Kelan, kuntien sekä kolmannen sektorin kanssa. Terveystarkastukset ovat pääasiassa avosairaanhoidon palvelulinjan toimintaa. Osassa hyvinvointialueen kunnista sosiaali- ja terveystieteiden integraatio työllisyyttä edistävien palvelujen osalta on ollut laajaa ja edistynyt. Merkittävänä haasteena työkyvyn arvioinnissa koko alueella on ollut kuntoutuslääkäreiden hankala saatavuustilanne.

Palvelujen tulevaisuus hyvinvointialueella

Työkyvyn tuen palveluita kehitetään yhteisissä sosiaali- ja terveystieteiden palveluissa monialaisesti palvelualueen sisällä sekä yhteistyössä Kelan ja työvoimaviranomaisen kanssa. Saumattomasti toimivan palvelukokonaisuuden luominen edellyttää pitkäjänteistä yhteiskehittämistä.

Aikuisten sosiaalipalvelujen ja avosairaanhoidon yhteisessä hankkeessa hyvinvointialueelle luodaan työttömien sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyömalli. Hankkeen alkuvaiheessa kootaan tietoa muun muassa alueella käytössä olevista malleista, asiakasmäärästä ja palvelujen vaikuttavuudesta. Yhteisen hankkeen tavoitteena on luoda saumaton ja toimiva työttömien sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyömalli koko hyvinvointialueelle. Tuleva malli sisältää myös mittarit, joilla toiminnan laajuutta ja laatua voidaan seurata. Integraatiohanke on käynnistymässä alkuvuodesta 2024.

Yhteenveto

Aikuisten sosiaalipalvelujen ja avosairaanhoidon yhteisessä alkuvuodesta 2024 käynnistytävissä integraatiohankkeessa hyvinvointialueelle luodaan työttömien sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyömalli työkyvyn tuen palveluille.

Viite:

(1) Sosiaali- ja terveysministeriö: Työttömän terveystarkastus ja terveysneuvonta sosiaali- ja terveydenhuollossa – painopisteenä työ-, toiminta ja työllistymiskyky. Ohjekirje 20.9.2023. Saatavana verkossa: https://stm.fi/documents/1271139/150188883/Ohjekirje_Tyottomienterveyspalvelut_final.pdf/

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Ahjoniemi sekä 23 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 26.9.2023 § 56 aloitteen työkykytiimien perustamisesta. Valtuustoaloitteessa esitetään työkyvyn tuen tiimien mallien selvittämistä ja perustamista.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 1 Valtuutettu Ahjoniemen valtuustoaloite: Työkykytiimien perustaminen / Ledamot Ahjoniemis fullmäktigemotion: inrättande av arbetsförmågeteam

Oheismateriaali

Tiedoksi

Päätöshistoria